

Painos 8264

TOVERITAR

The State Historical Society

TIKAN SUOMALAISEN TYÖLÄISNAISTEN KÄÄNEN KANNATTAJA

ORGAN OF THE FINNISH WORKING WOMEN IN AMERICA

No. 50

Tiistaina, Joulukuun 23 p.—Tuesday, December 23

1919—Yhdeksäs Vuosik.

Onko tarpeellista laittaa lapsille joulujuhlaa?

Tästä asiasta on jolloinkin väitellyt, ja on siitä joku kirjottanutkin, selittäen sen tarpeettomaksi ja olevan sen vastoin sosialistisia periaatteitamme, kun laitamme joulukuusta valoineen ja kynttilöineen ja lahjoineen. Aikahminen tuosta lystistä nyt tietyksi voi aivan surutta luopua, varsinkin kun otamme huomioon, että joulukuun on sellainen juhla, jonka nojalla porvarit saavat meille myydä paljon sellaista tavaraa, jota me emme tarvitse. Mutta lapsiin nähden asia on aivan toisenlainen. Jos me rupeamme opettamaan lapsillemme, että joulujuhla ei sovi proletaarilapsille, kasvatamme heistä pikku vanhoja, pikku viisaita, jotka voivat olla niin vallankumouksellisia, että kieltäytyvät — tai ovat opetettu kieltäytymään — kirkkaiden juhla-alojen ja viheriästä kuusen ja lahjojen tuottamasta hauskuudesta. Mutta minä epäilen puhuvatko nuo tuollaiset pikku proletarit totta, jos he sanovat ei haluavansa joulukuusta tai lahjoja, sillä aivan yhtä hartaasti köyhyä pikku tyttö pusertaa rintaansa vasten lahjaksi saamaansa nukkea kuin rikkaankin lapsi, mutta vieläkin suuremmalla ilolla. Ja pieni köyhyä poika pysähtyy ihailemaan suurten kauppojen näyteikkunoiden eteen näytteillä olevaa leikkijunaa, joulukuusta jo pukkia. Poikainen seisoo ja katsoo ja tuskin hänet saa näyteikkunan luota väkisten pois, sillä hän näkee että tuossahan on aivan samanlainen juna jonka hän tahtois saada — ja "tuollaista juna minä sitten ajan kun kasvan suureksi ja annan äidillekin kyytiä", miettii poikainen. "Jospa vain tuo joulukuukko toisi tuon junan minulle!" — Poikainen on saanut kättänsä ympäristöistään; ei hän niitä saanut kuusta. Proletaariäiti voi nyt selittää ettei se sinulle sovi eikä ole olemassa mitään joulukuukaakaan. "Niin, mutta minäpä näin hänet, vieläpä tervehdinkin häntä kädestä pitäen!"

Jos lapsi on kyllin vanha, että hän valehdellen, teeskennellen tai pakosta kieltäytyy tahtomasta sellaista mitä hän ympärillään näkee, on sellainen ulkokultaisuus vaarallista lapsen luonteelle. Eikö olisi parempi, että lapsi saa ja uskaltaa sanoa totuuden: äiti, minä haluan saada joulukuusen meidän kotiin ja minä tulisin niin iloiseksi jos saisin leikkijunan.

Luopuuko proletariäiti tai isä tai muut aikuiset ihmiset oikeuksistaan huvitella? Eivät suinkaan! Vuodet ympäriinsä he katselevat porvarillisia rakkausnäytelmiä sosiaalimainimessä tai tanssivat ja heidän täytyy näin huvitella, kun eivät he muallakaan tavalla sitä voi tehdä. On paljon ihmisiä, jotka eivät ole voineet luopua väkijoumien turmiollisesta vaikutuksesta muuten kuin kieltolain kautta. Väkijoumat ovat pilanneet niin monen monta hyvää miestä, joten kieltolaki on välttämätön estämään sen pahennuksen jatkumisen. — Mutta joulun suhteen ei ole meidän haaskaustenkaan tähden tarpeellista laatia kieltolakia, sillä voidaanhan esim. täälläkin Californiassa istuttaa kuusia entisille humalaimille meidän lastemme iloksi, eikä suin-

kaan ole turmiollista tehdä pikku sydämiä iloiseksi kerran vuodessa, eikä hän se tule läheskään niin kalliiksi kuin väkijoumat, ja sitäpaitsi ei meillä ole joulujuhlan tilalle muutaakaan asetta.

Katseleehan lapsi vuodet ympäri äitinsä rinnalla kömpelästi maalattuja kuliiseja näyttämöltä paremman puutteessa sekä elävissä kuissa Charles Chaplinia ja näistä on jäänyt visai vaikutuksensa pikku aivoihin. Samoin jää pikku mieleen oma erillisen vaikutuksensa sedästä, joka puhuu kädet nyrkissä tuomiten kaikki nykyisen järjestelmän huvipuolet, sedä sedästä, joka sosialistiahailla lasten mieliksi kömpelöllä tavallaan leikki joulukuukkoa ja tanssi heidän kansansa piirileikkiiä, tosin hyvin kömpelästi, mutta lasten suureksi iloksi; vanhan sedän hyvä tarkoitus oli saavutettu, pikku rinnat olivat iloisia, mielissä oli hauska kuva sosialistiahailla.

Sytyttäkäämme vain jouluvaloja pienokaisillemme sosialistiahailla. — Ottakaa noita pikku ihmisiä kädestä kiinni te sedät ja tädit ja okaa heidän ystäviään, älkäämme aina syyskö heitä pois tieltämme. Olkaamme sydämellisiä, inhimillisiä — edes sen verran kuin porvarit, jotka vievät köyhään lapsia autoillaan joulujuhliin. Miksi he niin tekevät? Tietenkin viisissä tarkoituksessa. Porvarit tahtovat vaikuttaa hyväntekeväisyydellään, armelaisuudellaan ja rakkautellaan lastemme mieliin. Missä on lastemme sydän, siellä on heidän

järkensäkin, kunnes he kasvavat. Älkäämme siis antako porvareille tilaisuutta vaikuttaa tälläkään tavalla lastemme pikku sydämiin. Antakaa lasten tulla meidän tykömme, sillä heidän on sosialistinen valtakunta. Ei ainoastaan, että me sallimme heidän tulla, vaan että me myöskin tarjoamme heille kaikkea mahdollista iloa ja hauskaa. Osottakaaamme lapsillemme, että me haluamme heitä mukaamme. Jos olemme niin köyhiä, ettemme voi lapsille laittaa iloa joulujuhlain ja kuusen muodossa, niin kieltäytykäämme itse jostakin, vaikkapa kahvista ja tupakasta. Voisimme olla vallankumouksellisia paheittakin vastaan sekä porvarillisia näytelmiä vastaan. Jos emme muuten voi laittaa lapsillemme joulujuhlaa, niin kerättäkäämme varoja, mutta laittakaaamme lapsillemme joulujuhla valoineen ja iloineen. Pitäisikö meidän lapsemme istua pimeässä nurkassa silloin kun kaikki muut lapset iloitsevat ja huvittelevat? Pitäisikö heidän tuntea jo pieninä nöyryyttävää alamaisuutta ja katkeraa kieltäytymystä? Sitä me emme suinkaan tahdo. Lapsel, niinkuin mekin aikuiset, ovat ympäristönsä vaikutuksen alaisia. Juhlikaamme joulujuhla lastemme kanssa työn nimessä, työn kunniaksi. Pyhittäkäämme mekin tämä yksi päivä vuodessa lapsillemme viheriä kuusineen ja kirkkaine valoineen. Lyökäämme porvareita korvalle heidän aseillaan, valmistamalla joulujuhlan, mutta sosialistisen lasten juhlan. Hilma Nylund.

Joulutunnelmani

Jokainen tietenkin ottaa joulun vastaan eriavilla käsitteillä. Joulujuhla on vanha juhla, valon voitosta pimeyden yli. Me emme sitä enää vietä siinä merkityksessä. Joulusta on meidän aikaamme muodostunut hirvittävä sekasotku ja riistomarkkinat-aika. Jokainen — köyhempikin — siihen aikaan aivan kuin jonkun huumauksen sokaisemana kantaa vaikka viimeisen senttinsä kapitalismin ahneeseen kitaan.

Mielihyvällä työsillemme jonkun muistolahjan antaisi kun on kerran sellainen tapa, vaikka lahjottelminen on itse asiassa — ainakin minun mielestäni — alhaista. Joulu siis merkitsee kapitalistiluokalle liiattua hyvinvointia meidän kustannuksellamme.

Minun mieleeni ei kuvastu joulujuhlan lähetessä mikään rauhallinen, sovittava kuvaa elämästä. Ei, riekkeitä vastakohtia minä siinä näen. Miten hirvittävän suuri olisikaan se nälkäisten ja alastomien kulkue, jos me näkisimme ne kaikki kulkueessa, jotka tänäkin jouluna saavat maleksia kurjissa suojissaan riistettyinä kaikista välttämättömistäkin elämäntarpeista ja elämän mahdollisuuksista.

Samaan aikaan loiseläjien joukko rypee yltäkylläisyydessä herkkupöytien ääressä. Kuinka kauvan työttömyytiläinen, kaiken rikkauten luoja, sallii tällaisten vastakohtien vallita? Vasta sitten kun kansojen vapaus on koittanut, me vaata voimme juhla valon ja veljeyden juhla, sillä silloin kapitalismin pimeys on voitettu ja alkaa ihmiskunnan kevätpäivät.

Tämmöinen on minun joulutunnelmani. Mutta saatammehan kuitenkin unohtaa katkeran todellisuuden, sikäli kuin voimme, ja juhlien tereiden kera koettaa unhottaa pitkät, pimeät puheet ja koettaa luoda toistemme mieliin keväisen toivon ja nuoruuden tunnelmia, ikäänkuin kangastukseksi tulevasta kansojen keväästä.

Lydia Warwick.

TAIVASALLA

Kirj. Helmi M—n.

Mies kolkuttelee oveen lukittuun,
Vilu viiltää sydänjuuriin asti...
Yö kylmä, tuuli tuimistuu...
Hän kolkuttavi yhä vinhemmasti.
Ei aukea — salpa on sisäpuolella...
Koputus ain' väliin heikkenee. —
"Voi, voi, näinkö pitää kuulla...
Oi, ehkä ovi kohta aukenee."

"Taivas, viluun kuolen juuri,
Jo kangistui jäseneni näin...
Oi — välähtipä valo suuri,
Nyt sieltä tulee joku ulospäin..."

"Ken siellä kolistelee juhlayönä —
Ei kulkijoiden maha ole tää..."
— "Herra, hetkinen ees myönnä
Paalettuvan kättään lämmittää!"

"Viluun kuolen" — — Oven sulki —
Jatkaa voinut ei kulkuri enempää.
Askel ovea kohti kulki —
Alkoi jälleen vinhaan ryskyttää.

"Armahtakaa, auttakaa nyt heti!
Muuten tähän jäädyn — paellun...
Miksi, miksi oven kiinni veti...
Oi, kun sydän kylmä — jultmurin.

"Konna, konna, lahtari kurja —
Nyt mä näen — nyt ymmärrän..."
Käsi puristuu... katse hurja...
Saa karkeammaks' äänen värinän:

"Tapa, polje, riistä työläismiestä...
Paelluta, näkkää näytä, lyö...
Kirstä, kisko orjuusiestä —
Sitä kovempi on kostontyö!"

"Nopeammin nousee orjain peitset,
Kalvat välkää — liput hulmuat!

Terävimmiksi taotaan miekat, veitset
— Kostolaulut ilmoille kajahtaa.

"Näin nyt uskon kuollessani
Juuri kun jääty jäseneni mun —
Moni kotoon nousee puolestani —
Julturit saa palkan ansaitun!"

Huomenena jatketaan vaan juhlaa...
— Ruumis oven eestä kuopataan,
Kukapa ajatusta turhaan tuhlaa
Kulkurille — on muuta parempaa.

Joulu, joulu, juhla odotettu...
Ylväs herra astuu temppeleihin
Hurskain hymyin, sielu paadutettu
— Sileää on kaikki, kaikki — niin —

Hän rukoilee, tuo ihmispeto,
Kiittää luoja hyvinvoinnistaan. —
Kelpaa kiittää... kuni kukkasketo
Koti hällä, missä suojan saa.

Muistuko mieleen kulkuri öinen —
Mitä vielä — mitä orjasta!
Kerran aika hällä hyvätoinen
— Sitä kannata ei muistella.

Alettuna on orjain jahti...
Kurjat nouseet vastaan valtijain.
Nyt on näytettävä kellä mahti...
Kuolkoot orjat — kuolkoot vain!

Lahtari julma luoja kiittää...
Hymyilee hurkaana hyvinvoinnissaan.
— Vaan kylvöstänsä sudon nüttää,
Kun orjajoukko nousee — kostamaan!

Milloin palkkatyöläiset oppivat
Voltairen sanojen suuren totuuden:
"Narreja on vaikea vapauttaa
niistä kahleista, joita he kunnioittavat?"
Miljoonat työläiset täällä ja muissa maissa seuraavat
kapitalistisen sanomalehdistön ohjeita ja tuomitsevat
bolshevismia ja sosialismia edes tietämättä
miksi he niin tekevät, ja samalla kertaa
he puolustavat kapitalistista riistojärjestelmää,
joka tekee heistä orjia. — Exchange.

— Meiltä ei vaadita, että uhraisimme onnemme ihmiskunnalle.
Mutta yksilön korkein onni on mahdollinen
vain ihmiskunnan onnen kautta. Sen hyväksi,
jos välttämättömyys vaatii, meidän on
uhrattava henkemme ja, mikä on vieläkin
enemmän: sen hyväksi meidän on osattava elää.

Pieni Kalle oli ollut vallaton ja saanut isältään useita ruhteita ja vihdoin pienen selkäsannan.
Kallea harmittaa ja hän menee äitinsä luokse sanoen kyllästyneesti:
"Äiti, minä en voi sietää enempää tuota sinun miestäsi!"